

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๕๖

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท ลีลา วิสวโลหะกิจ จำกัด กับพวก) ในคดีหมายเลขแดงที่ กค. ๒๒๕/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่)

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยนายปรีชา โตประเสริฐ ผู้รับมอบอำนาจเป็นโจทก์ฟ้อง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยมัยอิมพอร์ต โดยนายวีระพันธุ์ ลีลาประชากุล ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการและในฐานะส่วนตัว ที่ ๑ กับพวก รวม ๑๑ คน เป็นจำเลยต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ในข้อหาหรือฐานความผิด หนี้ทรัสต์รีซีท กู้เบิกเงินเกินบัญชี ค่าประกัน ขอให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้น และจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๑๑ ในฐานะผู้ค้ำประกัน ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน จำนวน ๑๖,๐๖๓,๔๕๘.๒๑ บาท ศาลมีคำสั่งรับคำฟ้องเฉพาะ หนี้ทรัสต์รีซีท ส่วนหนี้กู้เบิกเงินเกินบัญชีไม่อยู่ในอำนาจศาล จึงไม่รับตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ กค. ๓๑/๒๕๕๓

ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง มีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราว เฉพาะจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ แต่ให้ดำเนินคดีกับจำเลยอื่นต่อไป ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔)

ต่อมาโจทก์ได้ขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ จำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๑๑ เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดจำเลยดังกล่าว และโจทก์ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ของจำเลยต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง อนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและมีคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะในส่วนของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ จำเลยที่ ๑๐ และจำเลยที่ ๑๑ ออกเสียจากสารบบความ

จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗ ได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ อ้างว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ และฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๑๑ ในฐานะผู้ค้ำประกัน ให้ร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ต่อมาศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวเฉพาะจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ แต่ให้ดำเนินคดีกับจำเลยอื่นต่อไป ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ที่บัญญัติให้ศาลงดการพิจารณาเฉพาะลูกหนี้ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ไม่รวมถึงคู่ความร่วมมือของลูกหนี้ดังกล่าวด้วย ผู้ร้องเห็นว่าบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีความหมายว่าลูกหนี้และผู้ค้ำประกันในมูลหนี้และคดีเดียวกันย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอกันในกฎหมายและต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม เพราะการบัญญัติให้งดการพิจารณาคดีเฉพาะลูกหนี้ผู้ถูกฟื้นฟูกิจการ โดยไม่บัญญัติให้งดการพิจารณาคดีคู่ความร่วมมือในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกันถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติในเรื่อง “สถานะของบุคคล” และขอให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางส่งคำโต้แย้งของจำเลยเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) เป็นบทบัญญัติที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีและศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว กรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ประกอบมาตรา ๖ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและให้ส่งความเห็นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

คดีมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามปัญหา ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแล้วว่า ปัญหาว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ที่ให้งดการพิจารณาในส่วน of ลูกหนี้แต่ไม่งดการพิจารณาในส่วนของผู้ค้ำประกัน เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่ให้ความเสมอกันในกฎหมายระหว่างลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน และไม่ให้ความคุ้มครองลูกหนี้และผู้ค้ำประกันอย่างเท่าเทียมกัน และเลือกปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และหากศาลพิพากษาให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ โดยศาลยังไม่พิพากษาให้ลูกหนี้ชำระหนี้ด้วย ผู้ค้ำประกันอาจต้องรับผิดชอบยิ่งกว่าลูกหนี้ที่ขอฟื้นฟู

กิจการหรือไม่นั้น เห็นว่า การที่ลูกหนี้ขอฟื้นฟูกิจการ ศาลยังต้องดำเนินการในการฟื้นฟูตามกระบวนการฟื้นฟูอีกมาก คือ ศาลต้องไต่สวนให้ความก่อนว่ายื่นโดยสุจริตหรือไม่ ตามมาตรา ๕๐/๑๐ ได้รับความตามมาตรา ๕๐/๓ หรือไม่ และมีเหตุอันควรที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ หรือไม่ซึ่งการไต่สวนอาจจะเสร็จไปก่อนหรือพร้อมๆ กันกับการพิจารณาคดีของผู้ค้ำประกันก็เป็นได้ หากศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้ย่อมจะเป็นผลดีต่อทั้งลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน แต่ถ้การพิจารณาคดีของผู้ค้ำประกันเสร็จไปก่อนและผู้ค้ำประกันอาจได้รับความเสียหาย พระราชบัญญัติล้มละลายฯ ก็บัญญัติให้ความคุ้มครองผู้ค้ำประกัน ตามมาตรา ๕๐/๒๗ และมาตรา ๑๐๑ กล่าวคือ ผู้ค้ำประกันอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนเองอาจใช้สิทธิไต่เบี่ยในเวลาภายหลังได้ และเมื่อผู้ค้ำประกันได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด การคุ้มครองเช่นนี้ยังมีอยู่ตลอดไป ผู้ค้ำประกันได้รับการปฏิบัติอย่างเสมออกันกับลูกหนี้และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และมีได้เป็นการเลือกปฏิบัติให้แตกต่างกันเพราะสถานะของบุคคล พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงไม่ต้องวินิจฉัยปัญหานี้ซ้ำอีก

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ